

pouštějící odmluvy ani výmluvy, výminky ani odklad. Je-li výpověď v právní moci a lhůta výpovědní uplynula, »provede« — stylisticky nejsilnější forma rozkazu — soud žádanou exekuci, nemaje a nesměje dále nic zkoumati, nic vyšetřovati, nic uvažovati, nesmí tedy zejména ani vyslýchati exekuta, co tomu říká, a kdyby exekut sám od sebe něco mu v tom přednášel, nesmí k tomu přihlížeti. Nesmí-li to však prvý soudce, nesmí ani druhý ani třetí, čímž jsou novoty v rekursu vyloučeny. Tak tedy § 55 ex. ř. tu sice neplatí, ale to, co nařizuje a zapovídá, že totiž soudce, rozhoduje o návrhu na povolení exekuce, nesmí konati šetření a teprv podle jeho výsledku rozhodovati, nýbrž že musí jen zkoumati, zda zákonné podmínky povolení exekuce jsou v návrhu vykázaný, to jasně a přísně nařizuje a zapovídá i § 20 náhr. zák.: všecky exekutovy námitky, které se nezakládají na obsahu výpovědních spisů, nýbrž na skutečnosti nastavší mimo ně, jsou ze soudcovy kognice vyloučeny a musí býti uplatňovány zvlášť. To má věcně svůj dobrý důvod v tom, že jinak, jak nejvyšší soud již jindy podrobně ukázal, byly by dokořán otevřeny dvěře všeliké sabotáži, takže by Státní pozemkový úřad s nej-spravedlivějším nárokem nepřišel ke konci. Normou § 20 náhr. zák. jest tedy vyloučen předpis § 10 nesp. říz., že novoty jsou v rekursu přípustné a může se rekurs proti nařízení exekuce žádané Státním pozemkovým úřadem opírat jen o to, že tu není buď výpověď vůbec, nebo že není pravoplatná nebo že lhůta výpovědní ještě neuplynula, na př. že sice výpověď tu byla a že ji Státní pozemkový úřad soudním podáním, které prvý soudce přehlédl, vzal zpět, nemůže však uplatňovati, jakož činí stěžovatel, že ji Státní pozemkový úřad slíbil vzít zpět úkonem mimo-soudním, na př. při jednání u Státního pozemkového úřadu samého, neboť, zda se to stalo a zda to mezi stranami zakládá platné právo, nemůže tu soud vyšetřovati, nýbrž to se musí provésti zvláštním řízením nesporným, které nemá vliv na postup exekuce, ani ji nestavíc ani nepřerušujíc, kdežto, kdyby od jeho výsledku mělo záviseti povolení exekuce nebo vyřízení rekursu do povolení, byla by tím exekuce stanovena, odložena, k čemuž soud moci nemá, neboť jak též již jindy a jindy podrobně ukázáno, odklad exekuce může povolit jen Státní pozemkový úřad sám, nikoli soud.

Čís. 10099.

Všeobecně nelze požadovati pro každé směnečné prohlášení mezi manžely formu notářského spisu. Platnost směnečného právního jednání bude se v tom kterém případě řídití vždy povahou právního jednání, jež bylo podkladem vydání směnky, pokud ovšem podle § 87 směn. zák. bude lze k němu vůbec přihlížeti. Nestačí, že žalovaní manželé dovozovali neplatnost směnky jen z její úpravy, z toho, v jaké úloze v ní vystupovali, aniž se odvolávali na zvláštní ujednání, jež vedlo k vydání směnky právě v této úpravě.

Neplatnost právního jednání mezi manžely nemohou žalovaní uplatňovati proti bezelstnému nabyvateli směnky, bez jehož součinnosti bylo právní jednání uzavřeno a jenž nabyl směnky bezelstně způsobem směnečným.

(Rozh. ze dne 28. srpna 1930, Rv I 1385/30.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítli žalovaní Antonín a Barbora Mo-vi, že byla směnka Barborou M-ovou vystavena a jejím manželem Antonínem M-em přijata, takže jde o uznání dluhu mezi manžely a že proto bylo nutným zřízením notářského spisu podle zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., a, poněvadž k němu nedošlo, že jest směnka neplatná. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Námitka, že základem směnky jest právní jednání, jež jest pro nedostatek předepsané formy neplatné, není námitkou z práva směnečného, nýbrž námitkou osobní, poněvadž se nedotýká trvání směnečného závazku a neruší závazek směnečného dlužníka proti komukoliv, kdo se dostal do držby směnky, nýbrž jen proti určitému majiteli směnky a má tedy účinek jen subjektivní, nikoliv objektivní. Jde-li však o námitku povahy osobní, nemohou ji odvolatelé proti odpůrkyni, jež nabyla zažalované směnky girem a tedy způsobem směnečnoprávním a jež na právním jednání odvolatelů nebyla účastna, s úspěchem uplatňovati, ba nemohli by se s ní dodělati úspěchu ani, kdyby šlo o právní jednání mezi nimi a předchůdcem odpůrkyně v držbě směnky. S námitkou touto mohli by odvolatelé pochoditi jen, kdyby z nich ze směnky jeden druhého žaloval nebo kdyby byla odpůrkyně nabyla směnky, o níž jde, od jednoho z nich a kdyby ji nabyla způsobem obecnoprávním.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Rozhodnutí sporu soustřeďuje se v řešení otázky, zda jest žalobní směnka neplatná proto, že vydatelkou a remitentkou jest manželka trasaťa, který přijal směnku, což dle názoru žalovaných jest pokládati za uznání dluhu mezi manžely, jež by vyžadovalo, by bylo platné, po rozumu § 1 b) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. formy notářského spisu, které se však nedostává a, pakli ano, kdyby směnka byla z řečeného důvodu neplatná, zda lze tuto námitku podle § 87 sm. zák. uplatniti také proti žalobkyni, ano jest zjištěno, že indosatář Adolf S. převedl směnku pravým indosamentem do vlastnictví žalobkyně, při čemž mu byla směnečná hodnota připsána k dobru. V onom směru jest uvést, že všeobecně nelze vyžadovati pro každé směnečné prohlášení mezi manžely formu notářského spisu, poněvadž zákon ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák., který výčetmo uvádí právní jednání, jichž platnost jest podmíněna zřízením notářského spisu, o směnečných právních jednáních se nezmiňuje. Zákon sám jest výjimkou z obecného pra-

vidla § 883 obč. zák., podle něhož platnost smluv není vázána určitou formou, a nelze ho proto použítí na jiná právní jednání, než která sám uvádí. Platnost směnečného právního jednání bude se v tom kterém případě řídití vždy povahou právního jednání, které bylo podkladem vydání směnky, pokud ovšem podle § 87 sm. zák. bude lze k němu vůbec přihlížeti, neboť nelze připustiti, by směnečné formy bylo využito k obejití onoho zákona a tím byl zmařen jeho účel. V souzeném případě uvedli žalovaní v námitkách jen zcela povšechně, že vydáním a přijetím směnky nevzešel směnečný závazek, ježto vystavitelkou byla Barbora M-ová a příjemcem její manžel Antonín M., že však podle § 1 b) zákona ze dne 25. července 1871, čís. 76 ř. zák. jest třeba k platnosti uznání dluhu mezi manžely zřízení notářského spisu, takže přijetí směnky o dluhu jednoho manžela proti druhému jest pro nedostatek notářského spisu neplatné. Dovožovali tedy žalovaní neplatnost směnky jen z její úpravy, z toho, v jaké úloze v ní vystupují, aniž se odvolávali na zvláštní ujednání, jež vedlo k vydání směnky právě v této úpravě. To však nestačí, jak již bylo uvedeno. Teprve v přípravném spise ze dne 14. dubna 1930, tedy opožděně (§§ 552, 557 a 559 c. ř. s.), uvedli dovolatelé, že řečená forma směnky byla volena úmyslně, ježto Barbora M-ová převzala osobní záruku za zaplacení kupní ceny auta jejím manželem a že podepsala směnku jako vystavitelka, by si zajistila proti němu postih. K těmto okolnostem nelze vůbec přihlížeti. Tím, že nebyl o nich připuštěn nabídnutý důkaz výsledkem stran, nestalo se řízení kusým, jak žalovaní s hlediska § 503 čís. 2 c. ř. s. v dovolání neprávem vytýkají. Ale, i kdyby se obsah přípravného spisu pokládal za přípustné doličení námitek včas uplatněných, nemohli by žalovaní namítati neplatnost právního jednání uzavřeného mezi nimi bez součinnosti žalobkyně jako bezelstné nabyvatelky směnky převodem směnečněprávním, proti ní, poněvadž tomu brání § 87 sm. zák., jak správně dovodil již odvolací soud (srv. Staubův komentář k směnečnému řádu, vydání 1926 při čl. 82 pozn. 38 str. 877).

Čís. 10100.

Zajišťovací exekuce přemění se v exekuci uhražovací sama sebou tím, že se exekuční titul stal právoplatným. Stačí tudíž, že vymáhající věřitel, jenž si vydobyl exekuci zajišťovací, připoje exekuční titul s doložkou vykonatelnosti, zakročí u příslušného soudu o exekuci uhražovací.

Navrhl-li vymáhající věřitel přeměnu zajišťovací exekuce u procesního soudu a s tímto návrhem spojil také návrh na exekuci uhražovací, nelze návrh na přeměnu zamítnouti (jako bezpředmětný) a věc prostě odstoupiti (§ 44 j. n.) příslušnému (exekučnímu) soudu k rozhodnutí o návrhu na exekuci uhražovací a o jeho útratách, nýbrž v takovém případě se o návrhu na přeměnu exekuce formálně nerozhodne, nýbrž se odstoupí věc soudu příslušnému k rozhodnutí o uhražovací exekuci, ale připojí se, pokud to odpovídá spisům, potvrzení, že se exekuční titul stal právoplatným; lhotejno, že o toto potvrzení nebylo výslovně žádáno.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1930, R I 449/30.)